

HỌC PHẦN

TRIÉT HỌC MÁC – LÊNIN

KHÁI LUẬN VỀ TRIẾT HỌC VÀ TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN

TRIẾT HỌC VÀ VẤN ĐỀ CƠ BẢN CỦA TRIẾT HỌC

(Slide này có thể được sử dụng cho quá trình tự học của sinh viên)

1.1.2. VẤN ĐỀ CƠ BẢN CỦA TRIẾT HỌC

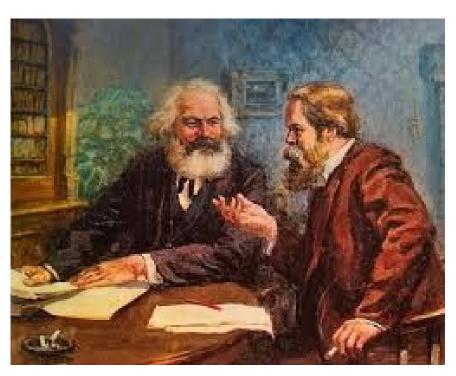
a. Nội dung vấn đề cơ bản của triết học

b. Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa duy tâm

c. Thuyết có thể biết (Khả tri luận) và thuyết không thể biết (Bất khả tri luận)

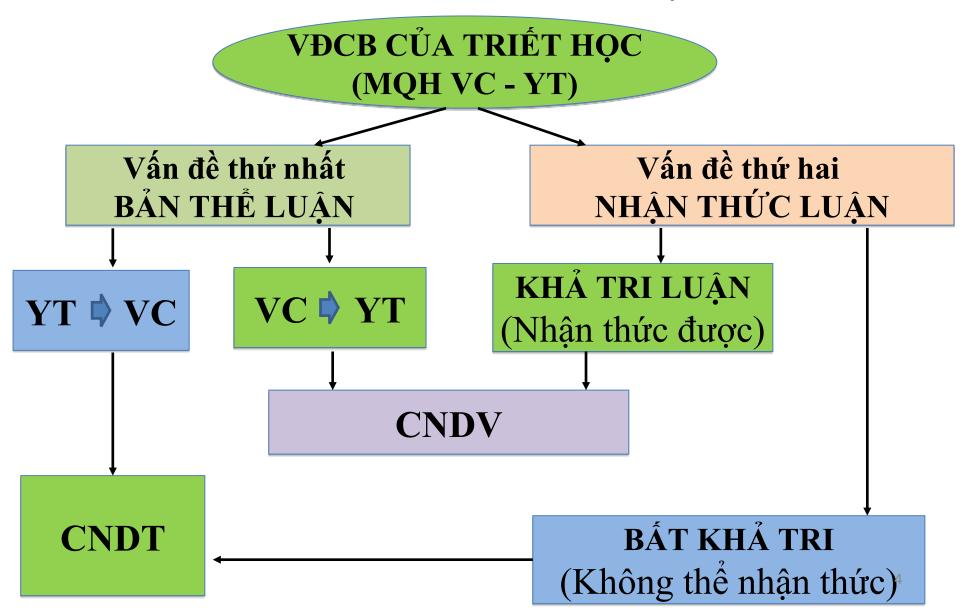
a. Nội dung vấn đề cơ bản của triết học

Là vấn đề về MỐI QUAN HỆ GIỮA TƯ DUY & TỔN TẠI (Vật chất & Ý thức)

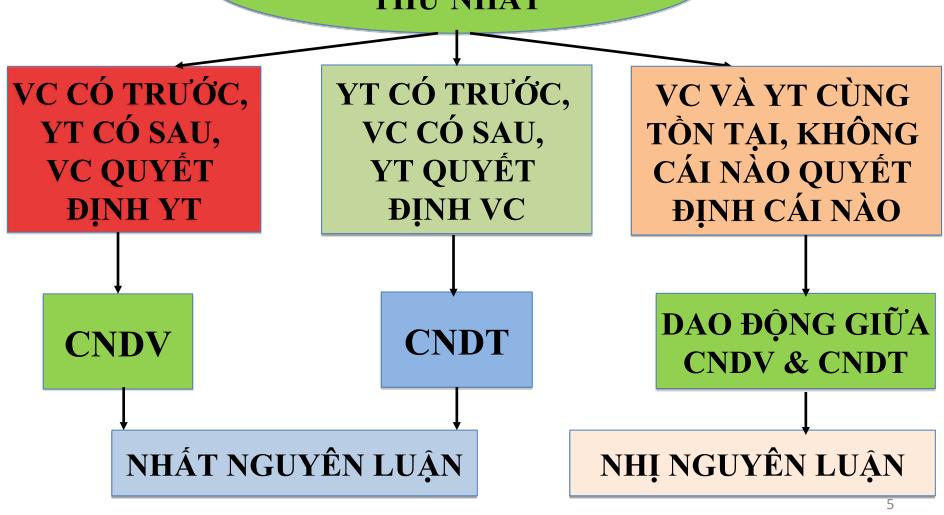
a. Nội dung vấn đề cơ bản của triết học

a. Nội dung vấn đề cơ bản của triết học

GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ THỨ NHẤT

b. Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa duy tâm

* CHỦ NGHĨA DUY VẬT

CNDVSH (TK XVII-XVIII)

CNDV chất phác (thời Cổ đại)

Quan niệm về thế giới mang tính trực quan, cảm tính, chất phác nhưng đã lấy bản thân giới tự nhiên để giải thích thế giới.

Quan niệm thế giới như một cỗ máy khổng lồ, các bộ phận biệt lập tĩnh tại. Tuy còn hạn chế về phương pháp luận siêu hình, máy móc nhưng đã chống lại quan điểm duy tâm tôn giáo giải thích về thế giới.

CNDVBC

Do C.Mác & Ph.Ănghen sáng lập – V.I.Lênin phát triển: Khắc phục hạn chế của CNDV trước đó => Đạt tới trình độ: DV triệt để trong cả TN & XH; biện chứng trong nhận thức; là công cụ để nhận thức và cải tạo thế giới

b. Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa duy tâm

* CHỦ NGHĨA DUY TÂM

Duy tâm khách quan

Tinh thần khách quan có trước và tồn tại độc lập với con người (Platon; Hêghen)

Duy tâm chủ quan

Thừa nhận tính thứ nhất của ý thức từng cá nhân - G.Berkeley, Hume, G.Fichte)

* ĐẶC ĐIỂM CỦA CHỦ NGHĨA DUY TÂM

CNDT cho rằng tinh thần có trước, vật chất có sau, thừa nhận sự sáng tạo thế giới của các lực lượng siêu nhiên

Là thế giới quan của giai cấp thống trị và các lực lượng xã hội phản động

Liên hệ mật thiết với thế giới quan tôn giáo

Chống lại CNDV & KHTN

Nhất nguyên luận và nhị nguyên luận trong triết học

c. Thuyết có thể biết (Khả tri luận) và thuyết không thể biết (Bất khả tri luận)

Khả tri luận

Hoài nghi luận

Khẳng định con người về nguyên tắc có thể hiểu được bản chất của sự vật; những cái mà con người biết về nguyên tắc là phù hợp với chính sự vật.

Con người không thể hiểu được bản chất thật sự của đối tượng; Các hiểu biết của con người về tính chất, đặc điểm... của đối tượng mà, dù có tính xác thực, cũng không cho phép con người đồng nhất chúng với đối tượng vì nó không đáng tin cậy

Nghi ngờ trong việc đánh giá tri thức đã đat được và cho rằng con người không thể đạt đến chân khách quan

1.1.3. BIỆN CHỨNG VÀ SIÊU HÌNH

3.1. Khái niệm biện chứng và siêu hình trong lịch sử

3.2. Các hình thức của phép biện chứng trong lịch sử

a. Khái niệm biện chứng và siêu hình trong lịch sử

* PHƯƠNG PHÁP SIÊU HÌNH

Nhận thức đối tượng trong trạng thái tĩnh tại, cô lập, tách rời

Là phương pháp được đưa từ toán học và vật lý học cổ điển vào các khoa học thực nghiệm và triết học

Có vai trò to lớn trong việc giải quyết các vấn đề của cơ học nhưng hạn chế khi giải quyết các vấn đề về vận động, liên hệ

* PHƯƠNG PHÁP BIỆN CHỨNG

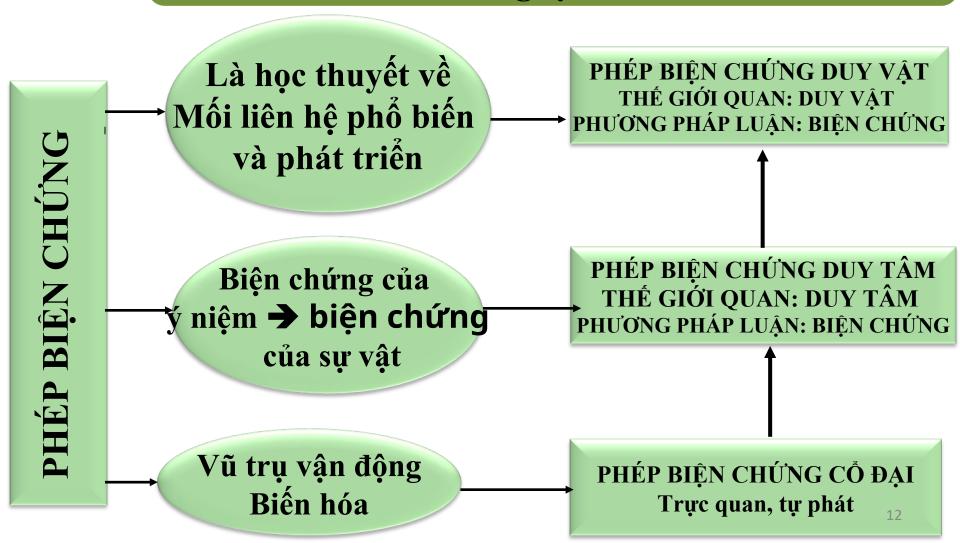
Nhận thức đối tượng trong các mối liên hệ phổ biến; vận động, phát triển

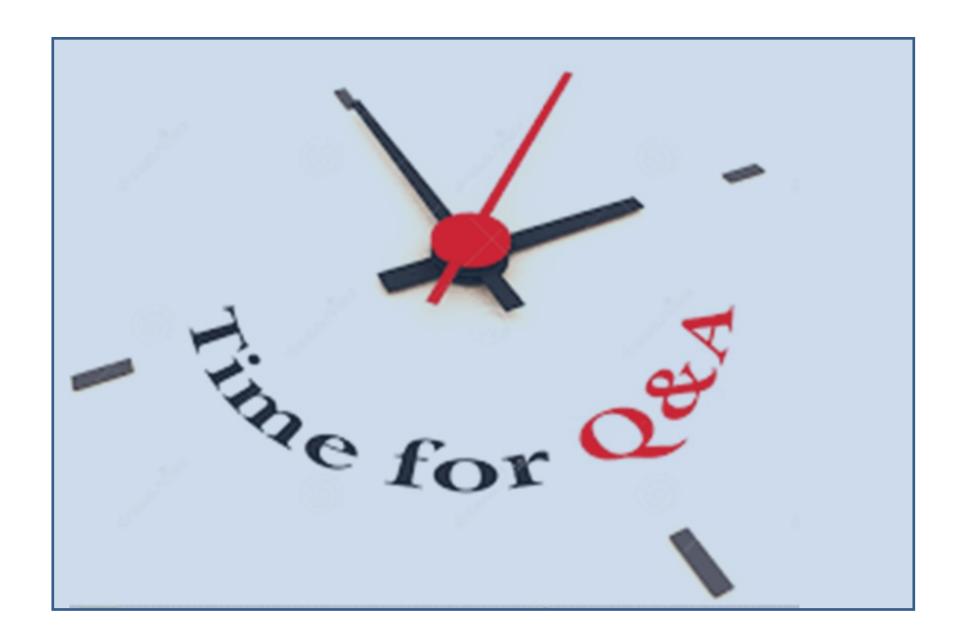
Là phương pháp giúp con người không chỉ thấy sự tồn tại của các sự vật mà còn thấy cả sự sinh thành, phát triển và tiêu vong của chúng

Phương pháp tư duy biện chứng trở thành công cụ hữu hiệu giúp con người nhận thức và cải tạo thế giới

b. Các hình thức của phép biện chứng trong lịch sử

Tài liệu tham khảo:

- 1. Giáo trình Triết học Mác-Lênin, dùng cho sinh viên đại học hệ không chuyên lý luận chính trị. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia sự thật, 2021.
- 2. Giáo trình Triết học Mác-Lênin, dùng cho sinh viên đại học hệ chuyên lý luận chính trị. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia sự thật, 2021.
- 3. Giáo trình Triết học Mác-Lênin. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, 2010.
- 4. Tham khảo tài liệu tiếng Anh tại: http://www.marxists.org/xlang/index.htm
- 5.Xem Tuplin C.J.& Rihll T.E.: Science and Mathematics in Ancient Greek Culture(*Khoa học và Toán học trong văn hóa Hy Lạp cổ đại*), Oxford University Press, 2002.
- 6.Xem Michael Lahanas: Education in Ancient Greek (Giáo dục thời kỳ Hy Lạp cổ đại), http://.hellenicaworld.com/Greece/ Ancient/en/ Ancient Greece Education.html.